

Gallardo, Jonny: The collective good
Citation: Metszet, Vol 13, No 6 (2022), pp 18-23,
<https://doi.org/10.33268/Met.2022.6.2>

Received: 07 October 2022

Accepted: 26 October 2022

Published: 22 November 2022

CITY MARKET HALL, PRAÇA FAMILICÃO,
PORTUGAL; ARCHITECT: RUI MENDES
RIBIERO

Market halls can be seen as a fundamental
construct within the urban fabric,
works of this quality and respect for place
allows the architecture to be so seen as a branch
of science that contributes to improving the
quality of life of citizens. Has the time come to
move beyond the ideals established in the devel-
opment of super/hyper markets by returning to a
more traditional form of market space, all be it in
a modernist guise?

01

A KOLLEKTÍV JÓ

PRAÇA FAMILICÃO VÁROSI PIAC | PORTUGÁLIA

- 01 Felülnézet az új
árnyékolószerkezettel
- 02 A piac természetesen
a városközpontban található
- 03 Helyszínrajz
- 04 Alaprajz

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT
Rui Mendes Ribeiro

FOTÓ | PHOTO
Ivo Tavares

SZERZŐ | AUTHOR
Jonny Gallardo

—A piacok a letelepült társadalmak talán legrégebbi épülettípusai, a társadalmi, kereskedelmi és kulturális találkozások központjai, időtlen idők óta a városok lüktető életének tanúi. Nemcsak az adásvétel, hanem ideológiai és politikai megnyilvánulások színterei is. A piacok a történelem folyamán átalakultak, igazodtak a változó életmódokhoz, földrajzi elhelyezkedéshez és kultúrához. A városok története a köztereik története, míg a város felfogható hálózatok és csomópontok komplex rendszereként, amelyet utcái, terei és épületei alkotnak, ahol a városi infrastruktúra elemei meghatározó szimbolikus és fizikai értékeket képviselő csomópontokat alkotnak. Így az ilyen típusú épületek valódi „társadalmi kondenzátorokká” [1] válnak, amelyek garantálják a befogadást és a sokszínűséget, előnyben részesítve a közös és kollektív jót.

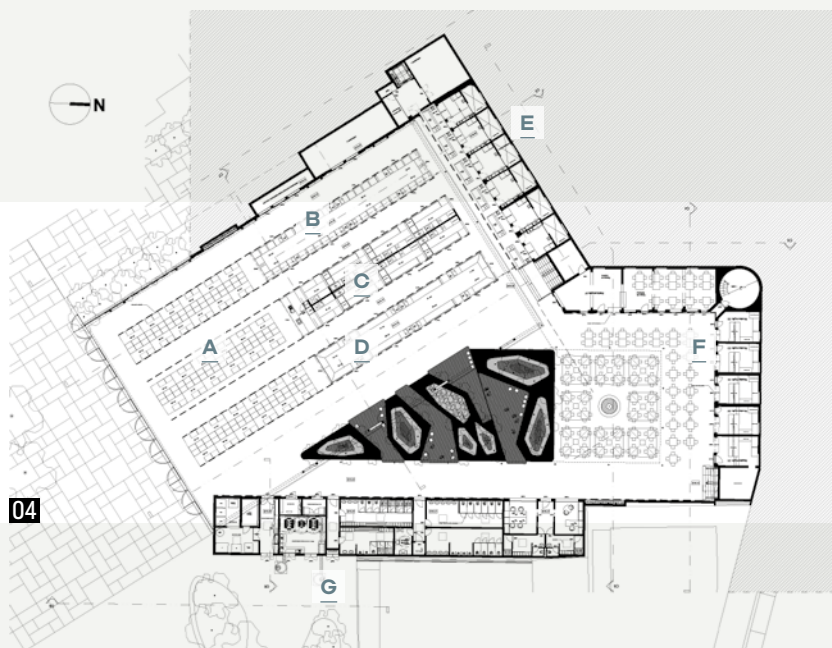
02

03

A		Időszakos piac	E		Húspiac
B		Virágpiac	F		Éttermek, bárók
C		Halpiac	G		Kiszolgálószárny
D		Zöldségpiac			

04

FAMALICÃO VÁROSI PIAC

—A város egyik stratégiaileg fontos negyedében található Famalicão városi piaca, amelyet 1952-ben hoztak létre. Meghatározó szerepe azonban elveszett az új kereskedelmi terek és vásárlási módok előretörésével, így idővel elavult terré vált, amely nem rendelkezik megfelelő dinamikával a közönség vonzására. Ezért döntöttek az együttes újrafunkcionalizálása és optimalizálása mellett. Az új épületet Rui Mendes Ribeiro építész stúdiójára bízták, a megbízásban a meglévő főépület felújítását és bizonyos helyi kulturális jellegzetességek megmentését határozták meg.

02
03

AZ ÚJ PIAC

—Az épület elhelyezése precíz és erőteljes. A helyszínnek sajátos geometriája van, amelyben egy központi tér szervezi az együttest. Ez egy meglévő épület kiegészítése, ahol az újnak együtt kell élnie a meglévővel, és ezt helyesen és tisztelettel teszi. Az új acélszerkezet garantálja a folyamatosan működő rész és a piac másik, időszakos és flexibilis részének kiszolgálását, új városi térfalat hozva létre a Marechal Humberto Delgado utca és a Mouzinho de Albuquerque tér felé. Kiszolgálóterület, valamint az éttermekkel és bárókkal ellátott terület teszi teljessé az együttest. A tető

01
04

05

05

06

- 05 Az új acélszerkezet fogja össze a piacot
- 06 Összekapcsolva jelen és múlt
- 07 Az ideiglenes (termelői) piac
- 08 Világos, de árnyékos terület

a beavatkozás legkiemelkedőbb eleme, amellyel a piac identitást nyer. Szép derékszöges (rektanguláris) szerkezeti keret, amely átengedi a fényt és helyt ad a benne lévő kereskedelmi egységeknek. Méretéből adódóan városi igazodási pont, amely tisztelettel emelkedik ki a környezetéből, egyben karakteres, míg a standok emberközelibb léptékűek, elősegítve a különböző felhasználók közötti kereskedelmet és párbeszédet. A meglévő torony háromszög alakú moduljának visszaállításával és a nagy tető rendszerező elemként történő felhasználásával az építész a régi szerkezet emlékét megőrzi, tisztelegve a helyi emlékezet előtt, összekapcsolva a jelent a múlttal, hogy előrevetítse a jövőt.

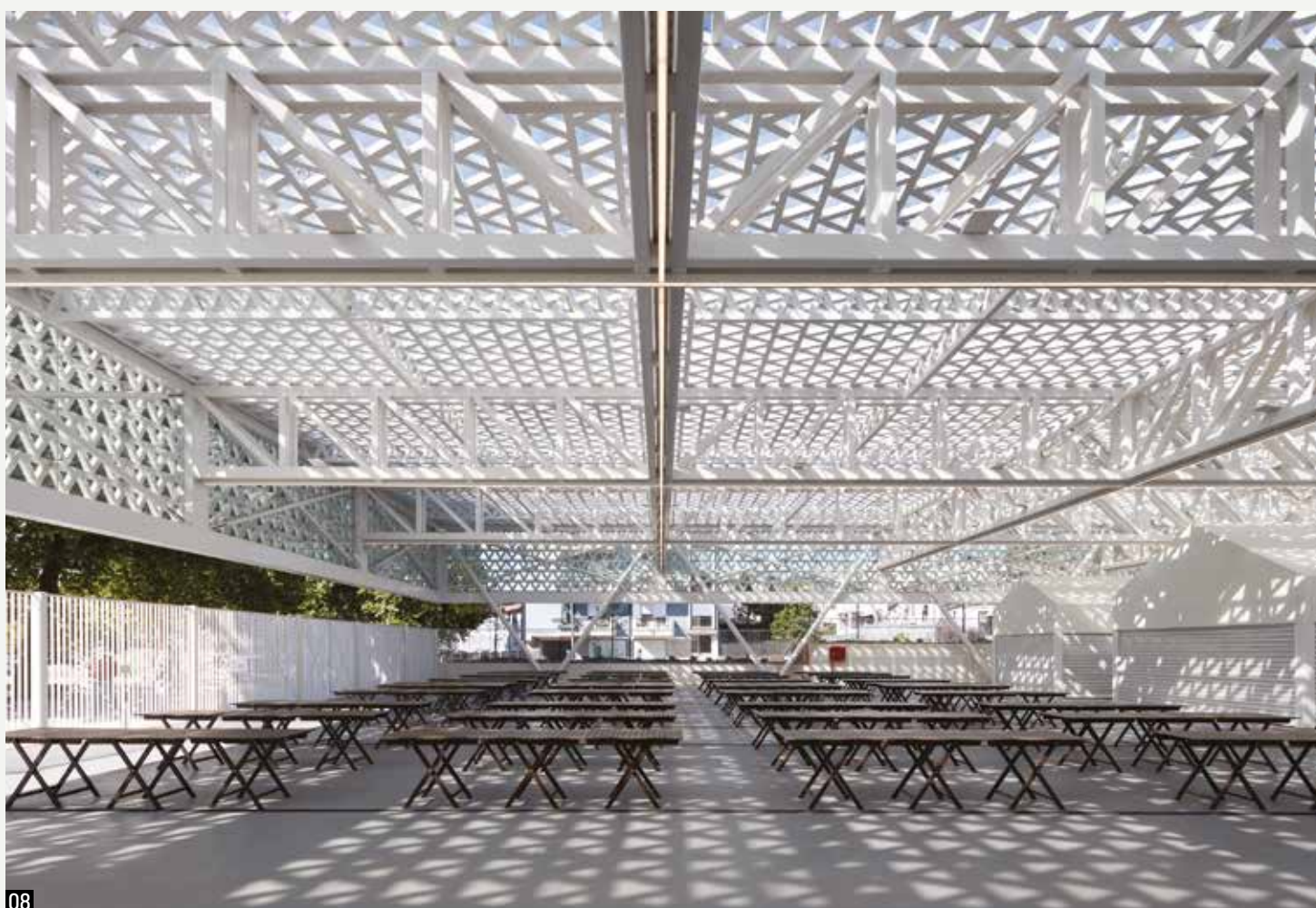
08
07

09
10
11

07

08

KÖVETKEZTETÉS

—A mű láthatóan túllép a modernizmus vagy szupermodernizmus [2] koncepcióján, beszélhetünk költői racionalizmusról, [3] ahol a forma, a technika, a gazdaságosság és a funkcionalitás értékeinek szintézise igazolja a projekt és a tervező rugalmasságát. Az építész a mű megtervezésénél szembesült a geometrikus absztrakcióval, és felismerte a hely és a kontextus kívánalmait. Az integráció, a kulturális keveredés és a szocializáció azon múlik, hogy ezeket a valódi városi beavatkozásokat hogyan gondolják át és tervezik meg, tagolva a városrészeket, újraélesztve azokat az épülettípusokat, amelyek az új, személytelenebb és kevésbé befogadó kereskedelmi létesítmények, például

06

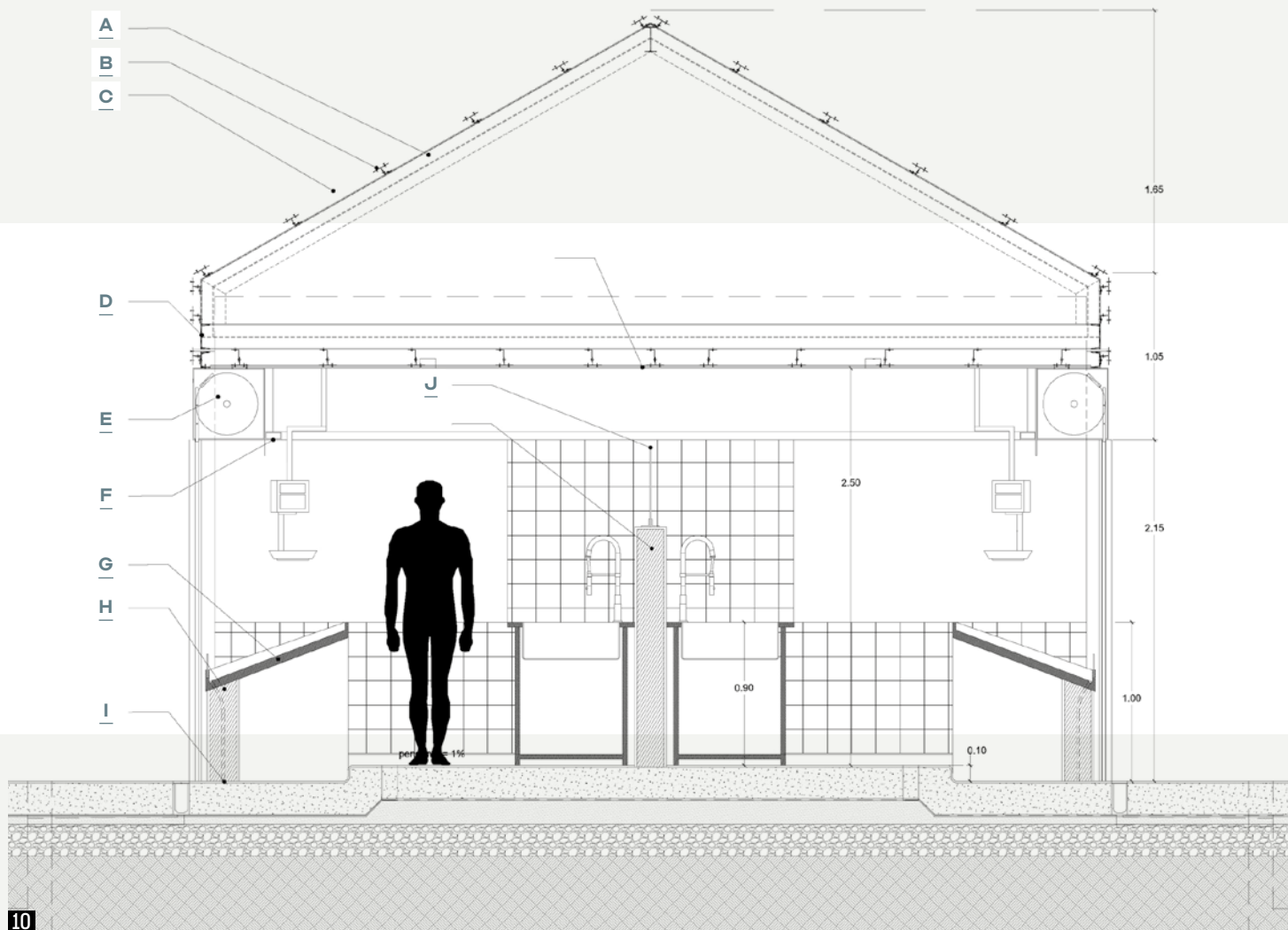

*Az ilyen
minőségű
alkotások
és a hely
tisztelete
lehetővé
teszi, hogy az
építészetre
olyan
tudomány-
ágként
tekintsünk,
amely
hozzájárul
a polgárok élet-
minőségének
javításához*

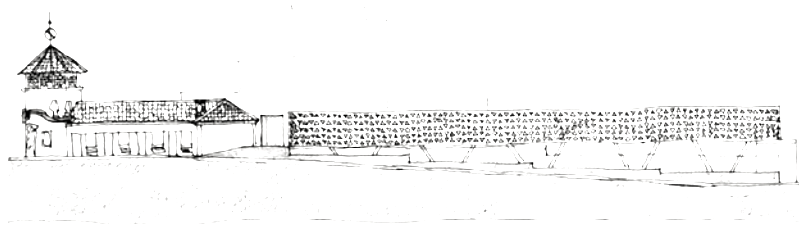
- 09 Látványkonyha
a halpiac végén, jobbra
a zöldségpiac
- 10 A halpiac pavilonjainak
metszete
- 11 Vázlat

a hipermarketek vagy bevásárlóközpontok miatt veszítettek jelentőségük-
ből. Az olyan projektek, mint a Famacião városi piac új központokat és cso-
mópontokat hozhatnak létre a terület fejlesztéséhez, míg az ilyen típusú terek
hiánya gyengíti a területi fejlődést és a társadalmi integrációt. Az ilyen minő-
ségű alkotások és a hely tisztelete lehetővé teszi, hogy az építészetre olyan
tudományágként tekintsünk, amely hozzájárul a polgárok életminőségének
javításához.

10

- A | IPE 160
- B | Knauf Aquapanel építőlemezek
- C | Fehér sima akrilbevonat (paszta)
- D | UPN 160
- E | Refral 120 ps fehérre lakkozott mikroperforált alumínium detektívrács
- F | Elektromos sín világítással
- G | Hűtött halkínáló pult rozsdamentes acélból
- H | 15x15 fehér csempével borított téglafal
- I | Csúszásmentes mikroesztrich padlóburkolat
- J | 0,50 m magas átlátszó akrillemez

11

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Ginzburg, Moïsseï: „Installation ciblée dans l'architecture moderne”, *Architecture contemporaine*, No 1 (1927) p 7.
- [2] Ibelings, Hans: *Supermodernism: Architecture in the Age of Globalization*, NAI Publishers, Rotterdam 1998, pp 1-160.
- [3] Aguilera Portales, Rafael: „Razón Poética, Racionalismo y Modernidad en la Filosofía del Exilio de María Zambrano”, *Revista Espéculo: Revista de Estudios Literarios*, Universidad Complutense de Madrid, No 36 (2007), hozzáférhető: <<http://www.ucm.es/info/especulo/numero36/zambrano.html>> [utolsó belépés: 2022-10-10].

ÉPÍTÉS Z TERVEZŐK: Rui Mendes Ribeiro, Carlos Oliveira, Miguel Moniz, Joaquim Almeida, Ana Tsou | TÁJÉPÍTÉS Z: Jorge Maia | MEGBÍZÓ: Câmara Municipal de Vila Nova de Famalicão | STATIKA: Nelson Moreira | GEODÉZIA, FELMÉRÉS: GeoFama